

Pinus och Konrad

Text: Annika Luther
Bild: Bettina Björnberg

Med den här sagoboken vill vi berätta för barn hur stora träd har börjat sitt liv som små plantor och vilka faser träden i en skog genomgår innan de är stora, ståtliga träd från vars kottar det faller frö som ger upphov till nya trädplantor. Träden och skogen utgör ett kretslopp som ständigt förnyas.

Utgivare:
Föreningen för Skogskultur rf
Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio

Pinus och Konrad

Här är Konrad som kallas Sponken.
Han är fem år gammal och
hundratio centimeter lång.

Här är Pinus som kallas Pinus. Han
är en sommar gammal och tre
centimeter lång.

Sponken är ute i skogen.

– Här finns ju ingen skog! säger

Sponken argt.

– Det finns det visst! Flytta på dig så du inte trampar ner mig, din stora buffel! säger Pinus.

– Oj förlåt! säger Sponken och lägger sig på mage.

– Den här skogen är bara så liten att man nästan behöver förstoringsglas.

Nu har Sponken blivit åtta år och vill kallas Konrad. Konrad har vuxit femton centimeter men Pinus har blivit femton gånger längre. I skolan bråkar de stora pojkarna ibland med Konrad. I skogen bråkar de höga vassa gräsen hela tiden med Pinus. De slingrar sig omkring honom och växer över hans huvud så han blir alldeles svag och ljusgrön.

- Jag skall hjälpa dig! säger Sponken (ursäkta Konrad!) och stampar på gräsen runt Pinus. Kras och svisch och fjupp!
- Där fick ni era fräckisar!
- Luft och ljus! Precis vad jag behöver! säger Pinus.

Pinus växer
och växer,
snart kan han räcka långnäsa åt gräsen.

Istället växer björkarna Betula, Betula och Bettina upp omkring
honom och börjar bli ganska närgångna. Pinus har det litet besvärligt
på sommaren, men på vintern kommer haren och äter upp dem.

– Tråkigt för dem, men tur för mig! tänker Pinus.
Sorkarna under snön gnager litet på hans bark. Sedan väljer de ett annat träd, för Pinus smakar ovanligt illa.

När Konrad är femton år är han lika lång som sin pappa.

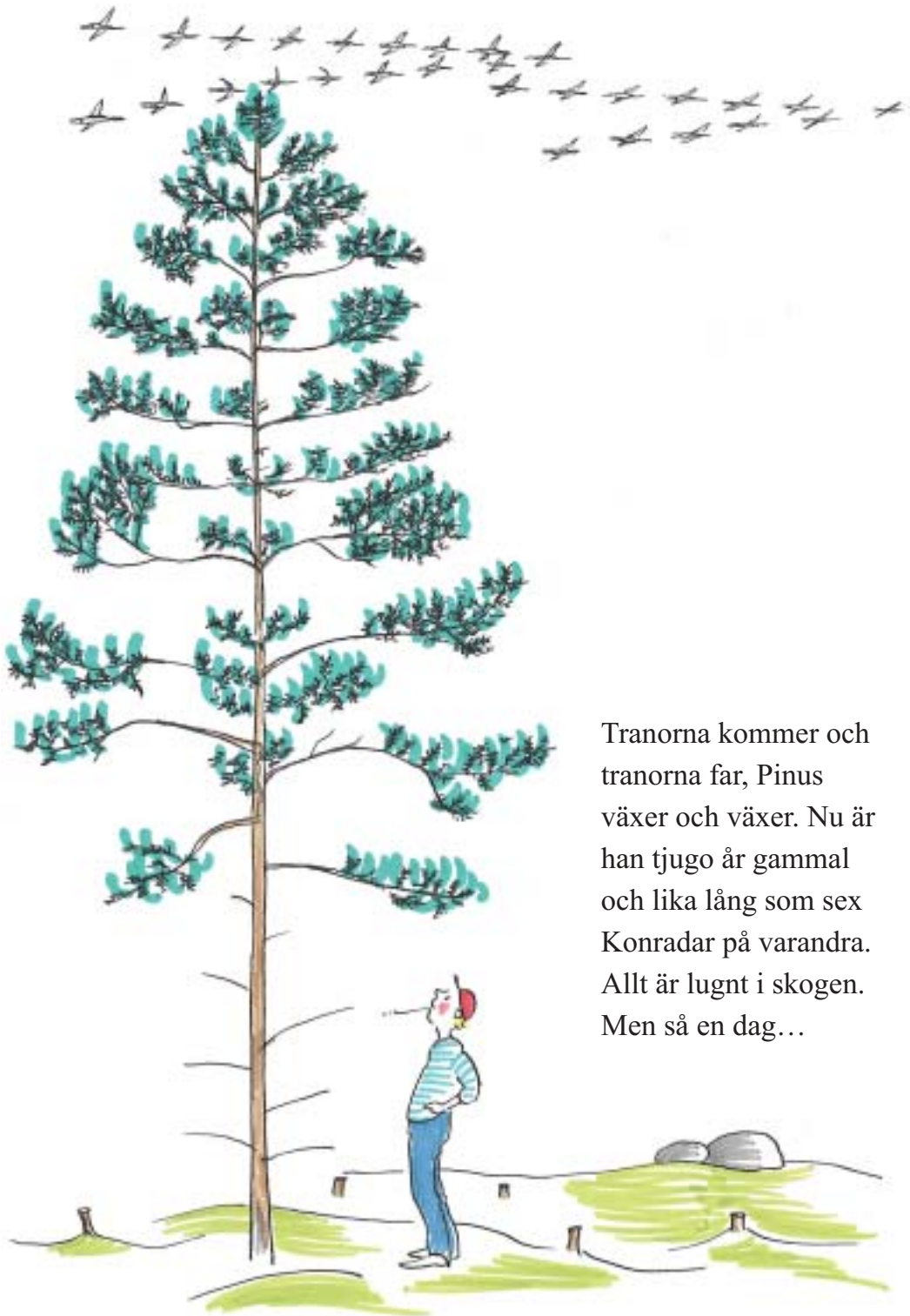

Det är ingenting mot Pinus som vuxit till fyra meter. Konrad har sommarjobb i skogen och röjer bort de minsta och krokigaste träden. Pinus rör han inte, de känner ju varandra.

– Slafs, glufs, tramp, kliv! En älgko med två stora kalvar kommer förbi på vintern. De äter lite här och lite där och flera av Pinus grannar får hela toppen avbiten. Pinus klarar sig undan med bara en bruten gren.

Tranorna kommer och
tranorna far, Pinus
växer och växer. Nu är
han tjugo år gammal
och lika lång som sex
Konradar på varandra.
Allt är lugnt i skogen.
Men så en dag...

Hela skogen skakas av ett monster! Monstret har runda lysande ögon, klampar fram värre än älgarna och morrar som åskan. En jättelång arm svingar sig hit och dit och fäller träden till höger och vänster.

– Nu dör jag! tänker Pinus, men inne i avverkningsmaskinen sitter Konrad och tänker förstås inte skada sin gamle vän. Pinus står kvar och får ännu mera utrymme att sträcka på sig. De träd som blev tuggade av monstret förvandlas så småningom till papper, tidningar, WC-papper, kanske just det papper som den här boken är gjord av.

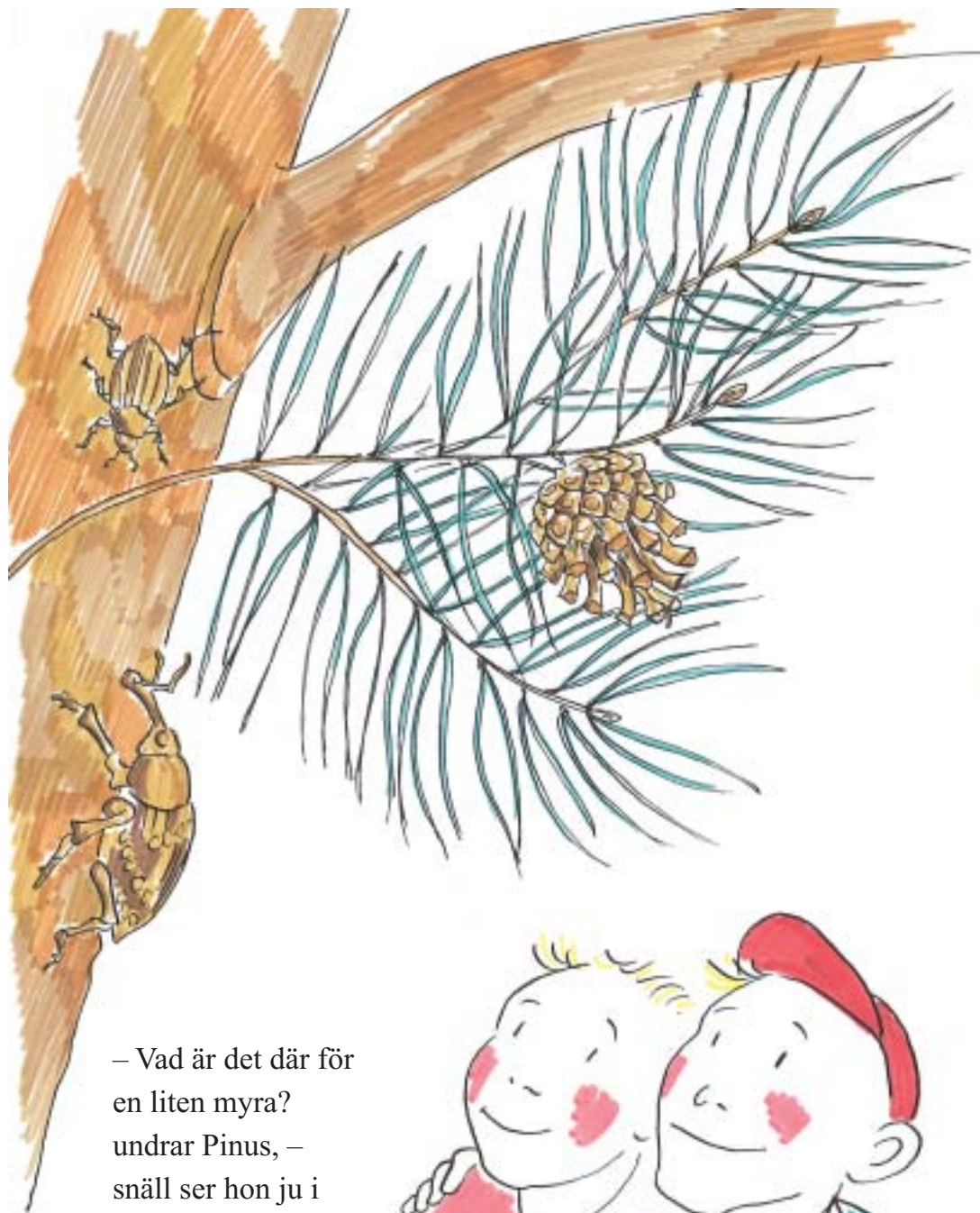
– Adjö, adjö! viftar
Pinus med grenarna och
glömmer bort dem.

En dag hittar Konrad en flicka han tycker om och tar henne med ut i skogen.

– Du har ganska stora vänner! säger hon och böjer sig bakåt för att kunna titta ända upp i Pinus stora krona.

– Vad är det där för
en liten myra?
undrar Pinus, –
snäll ser hon ju i
alla fall ut...

Konrad och flickan gifter sig och får tre små barn. Pinus blommar varje år och skickar ut pollen som gult mjöl med vinden.

Älgarna klafsar omkring nere på marken, men Pinus behöver inte längre vara rädd för dem. Märgborrarna har inte heller någon chans att skada hans friska virke. Träd-kryporen hoppar upp och ner för stammen och håller efter

insekter och spindlar i sprickorna. På vårvintern bygger korsnäbbar och korpar bo i hans yviga krona. Konrad sätter upp en holk för att hjälpa en hemlös uggla.

Andra gången monstret kommer tar Pinus det ganska lugnt. Här uppifrån är bullret inte lika skrämmande. Han har blivit så lång att han inte riktigt kan se vem som sitter inne i monstret. Han skulle kanske också ha svårt att känna igen Konrad som har blivit femtiofem år och fått alldeles grått hår.

Nu är det inte bara de minsta träden som blir till massaved och så småningom till papper. Den här gången tar monstret också stora stockar. Konrad har fått barnbarn och tänker bygga sig ett större hus. De stockar han inte behöver säljer han och så småningom dyker de upp som stolar, sängar, dörrar och den lilla trähund som Konrads fru just köpte åt sitt minsta barnbarn.

De största och finaste träden – också Pinus naturligtvis – får stå kvar. Vinden susar i deras kronor. Tranorna kommer och tranorna får.

Nu har Konrad blivit pensionerad. Hans mage har blivit ganska rund och varje gång han vill ropa på ett barnbarn måste han räkna upp alla de andras namn innan han kommer fram till det rätta. Han och hans fru åker på pensionärskryssning till Stockholm, äter marsipanbakelser och går på museum.

Också Pinus har blivit tjockare. Han växer inte längre så mycket på längden, bara på bredden. Barken har djupa fåror och grenarna är grova och slingriga. Han står där han står och ser hur tranorna kommer och tranorna far. Allt är sig likt, år efter år.

En dag stapplar en liten gubbe fram genom skogen. Det är Konrad som nu har blivit helt vithårig. Han är åttio år och går med två käppar. Han stannar vid Pinus stam och klappar den med sin rynkiga hand.

– Hej då gamle vän, det börjar vara slut nu.

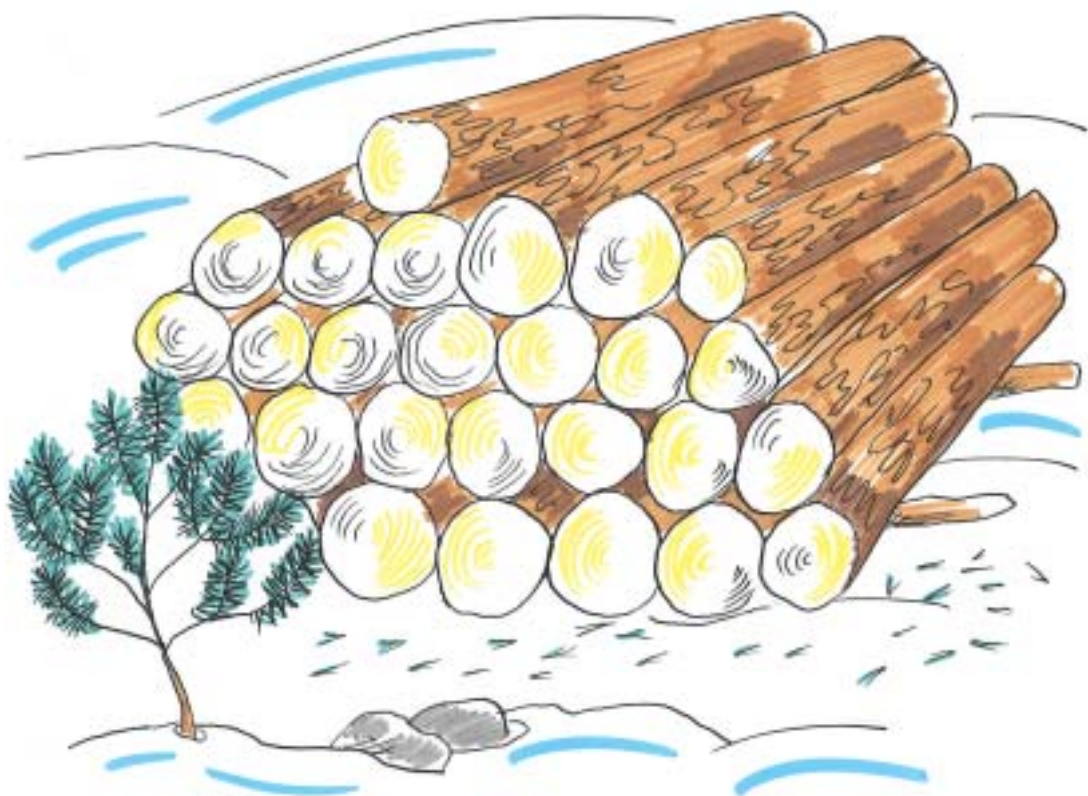
– Inte alls, jag kan stå här i tvåhundra år till om jag vill! susar Pinus, men Konrad har blivit så döv att han inte hör det.

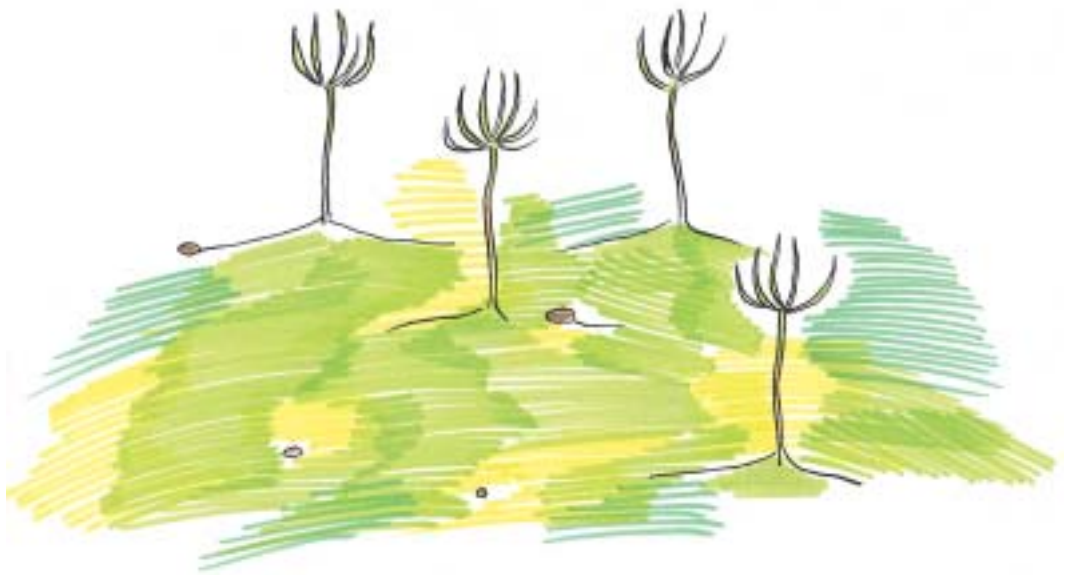
Tredje gången monstret kommer tuggar det i sig resten av skogen också. Pinus faller omkull med ett brak så att alla hans mogna kottar flyger iväg över snön och öppnar sig.

– Det var roligt så länge det varade, hinner han tänka, innan monstret klär av honom grenarna och kapar honom i prydliga timmerstockar.

Men när kottarna öppnar sig faller fröna ut. En del flyger iväg ett stycke på sin lilla vinge. När snön har smultit gror de och den ena lillpinusen efter den andra sticker upp sina illgröna taggiga babybarr. Ingenting tar någonsin helt slut i skogen.

Sponsorer:
Svenska Kulturfonden
Suomen Latu ry
Skogsmulleledarna rf
Konditionsfrämjandet rf
Skogsindustrin rf
Tapios fröcentral

produktnr: 1052.sve
ISBN 952-9891-80-6